

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра корейської і японської філології

Курсова робота
з корейської філології

на тему:

**ОСОБЛИВОСТІ ПОБУТОВОЇ ЛЕКСИКИ В СУЧАСНІЙ КОРЕЙСЬКІЙ
МОВІ: СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНИЙ АСПЕКТ**

Студентки групи Пкор20-20
факультету східної і слов'янської філології
денної форми навчання
Освітньої програми:
Корейська мова і література та переклад,
західноєвропейська мова
Спеціальності 035 Філологія
Спеціалізації 035.066 Східні мови та
літератури (переклад включно),
перша – корейська мова

Коняхіної Владислави Ігорівни

Науковий керівник:

д. ф. Поздняков К. О.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ – 2024

ЗМІСТ:

Вступ.....	3-4
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ КОРЕЙСЬКОЇ ПОБУТОВОЇ ЛЕКСИКИ.....	5
1.1. Визначення поняття побутова лексика у сучасній лексикології.....	5
1.2. Лінгвосоціальний контекст використання корейської побутової лексики.....	7
Висновки до розділу 1.....	13
РОЗДІЛ II. СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНА СКЛАДОВА ПОБУТОВОЇ ЛЕКСИКИ В КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ.....	14
2.1. Морфологічна структура корейської побутової лексики.....	15
2.2. Семантична структура корейської побутової лексики.....	23
Висновки до розділу 2.....	31
ВИСНОВКИ.....	32
АНОТАЦІЯ.....	33
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	35
ДОДАТКИ.....	37

ВСТУП

Ця курсова робота присвячена корейській філології. Згідно зі статистикою, корейська мова, разом з японською та китайською мовами, є однією з найпопулярніших азіатських мов для вивчення. Щоб зрозуміти масштаби, то одних тільки носіїв корейської мови за різними підрахунками близько 90 млн людей, в перше чергу 52 млн – це Республіка Корея(або Південна Корея), і 25 млн корейців проживають в КНДР, і більш ніж 8 млн живуть по всьому світу.

Сучасна корейська мова вражає своєю багатогранністю та внутрішньою глибиною, але на наш погляд особливий інтерес викликає її побутова лексика. Побутова лексика, що використовується в повсякденному спілкуванні, не лише віддзеркалює культурні особливості корейського суспільства, але й є ключовим елементом для розуміння психології та внутрішнього світу корейців. Дослідження особливостей побутової лексики в сучасній корейській мові є актуальним завданням, яке розкриває багато важливих аспектів мовної культури та її взаємозв'язку з соціокультурним контекстом.

Актуальність теми полягає в тому, що у сучасному світі, де глобалізація сприяє культурній різноманітності та взаємодії, вивчення особливостей побутової лексики корейської мови стає важливим завданням для лінгвістів, культурологів та взагалі всіх, хто цікавиться взаємодією мови та культури. Побутова лексика в корейській мові насичена унікальними висловами та виразами, що виражають емоції, побут, ставлення до світу та міжособистісні відносини. Це не просто словниковий запас, а складне відображення культурної спадщини та сучасних тенденцій. У наш час, коли мовна динаміка визначається швидкістю змін у суспільстві, саме розуміння структурно-семантичних аспектів побутової лексики корейської мови стає ключем до розкриття та інтерпретації сучасних комунікаційних практик та психологічного виміру корейського народу.

Об'єктом дослідження є побутова лексика в сучасній корейській мові.

Предметом дослідження є структурно-семантичний аспект побутової лексики в сучасній корейській мові.

Метою роботи є визначення особливостей структури та семантики побутової лексики в сучасній корейській мові, опис впливу культурних та соціокультурних чинників на формування та розвиток побутової лексики в корейській мові, виявлення зв'язку між побутовою лексикою та ментальністю корейського народу.

Досягнення поставленої мети передбачається вирішення таких **завдань**:

- Визначити поняття побутової лексики в сучасному мовознавстві;
- Описати використання побутової лексики через призму соціолінгвістики;
- Дослідити морфологічну структуру корейської побутової лексики та описати її особливості;
- Описати контексти вживання побутової лексики;

Матеріалом дослідження слугуватимуть різні соціальні мережі: KakaoTalk, Naver, Naver Band, YouTube, аудіо та відео матеріали, статті, офіційні джерела, тобто використання матеріалів від національних лінгвістичних організацій, університетів, дослідницьких центрів та інших установ, які займаються вивченням корейської мови.

Практичним значенням роботи постає використання її результатів у таких сферах: перекладознавство, лінгвістика, міжкультурна комунікація. На основі аналізу теоретичного та практичного матеріалу розширити свої знання про побутову лексику в перекладознавстві та лінгвістиці, проаналізувати мовні явища, культурні особливості та слова в корейській мові.

Обсяг і структура роботи зумовлена її завданнями. Тобто наше дослідження складається зі вступу, 2 розділів та висновків до них, загальних висновків, анотації іноземною мовою, списку використаних джерел, одного додатку з трьома таблицями. Загальний обсяг роботи становить 38 сторінок.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ КОРЕЙСЬКОЇ ПОБУТОВОЇ ЛЕКСИКИ

1.1. Визначення поняття побутова лексика у сучасній лексикології

На даному етапі історії виникає потреба глибоких і багатогранних досліджень лексичного складу мови, пов'язаного з побутом. І, на нашу думку, побутова лексика може становити особливий інтерес для дослідників, оскільки вона належить до групи тематичної лексики, які в історичному та лінгвістичному аспекті є недостатньо вивченими. В сучасній лексикології *побутова лексика*, або як її ще називають побутовизми, – це слова та вирази, що використовуються у повсякденному житті для опису різних предметів, явищ, дій або емоцій. До її складу входять слова, що називають різні предмети та явища, поширені в побуті всіх груп населення. Тобто до побутової лексики належить назви різних місць, меблів, одягу та взуття, їжі й напоїв, предмети побуту, транспорт, тварини, назви різних процесів і дій, емоції, назви звичаїв, обрядів, ігор, розваг та ін. У сучасній лексикології вивчення побутової лексики є важливим аспектом, оскільки вона відображає живу мову, її зміни та еволюцію. Дослідження побутової лексики допомагає зрозуміти, як мовлення використовується у реальних ситуаціях та як воно відображає суспільні зміни та тенденції. Іншими словами, це загальноповсякденні слова, якими люди користуються в повсякденному житті.

Лінгвісти вважають, що побутова лексика найближче стоїть до загальноповсякденної, але відрізняється специфічним побутовизмом (Гримашевич, 2010).

Такі слова є активним шаром лексики і характеризуються динамічністю та різноманітністю семантичних процесів. Це дає змогу більш детально вивчити семантичні та дериваційні зміни у структурі слова цієї тематичної групи та лексико-семантичних груп, які вона містить.

Варто також зазначити, що ця категорія лексики дуже змінна, оскільки зі зміною побуту змінюються й пов'язані з ними реалії (Гримашевич, 2010).

Наведемо кілька причин, чому на нашу думку це є так. *Перше* – це зміна соціокультурних умов. Соціокультурні зміни, такі як технологічний прогрес, економічний розвиток, зміни в сімейній структурі та соціальних цінностях,

впливають на спосіб, яким ми сприймаємо і використовуємо мову. Тому очевидно, що нові обставини створюють нові потреби та концепції, які відображаються у мовленні. Далі це *етимологічні зміни*, адже багато слів у побутовій лексиці мають етимологічне походження, яке відображає історичні та культурні зв'язки, а зміна культурних звичаїв та технологій може призвести до змін у значеннях або вживанні цих слів. Наступне це *зміна способів спілкування*, яка має великий вплив на побутову лексику. Із розвитком технологій змінюються і засоби комунікації. Наприклад, поява телефону змінила спосіб, якими люди зв'язувалися один з одним. Замість листів, які потребували часу на доставку, стали використовувати телефонні розмови, що дозволило спілкуватися миттєво. Пізніше з'явилися електронні листи, а потім різні месенджери, соціальні мережі, та інші засоби спілкування в реальному часі. У віртуальному середовищі люди часто використовують різноманітні скорочення, аббревіатури, неологізми, сленг та специфічний жаргон, який може бути незрозумілий для тих, хто не використовує ці засоби спілкування регулярно. Наприклад, «*LOL*» (*Laugh Out Loud* – висловлення веселощів від жарту чи ситуації) або «*BRB*» (*Be Right Back* – я ненадовго відлучуся). Також велика популярність телевізійних шоу, фільмів та серіалів може призвести до запозичення слів та виразів, які використовуються в цих програмах. *Культурна же адаптація* важлива у формуванні побутової лексики. Цей процес відбувається через зміни в соціокультурному середовищі та взаємодії з іншими культурами. Основні аспекти культурної адаптації, які впливають на побутову лексику, включають запозичення слів та виразів, створення нових термінів, асиміляцію та інтеграцію та зміну значень слів. Зміни в соціальних, технологічних та культурних практиках можуть призвести до створення нових термінів і виразів для опису нових явищ та понять, як от з появою інтернету з'явилися нові терміни, такі як "віртуальна реальність", "онлайн-шопінг", "соціальні мережі" тощо. Також коли зустрічаються представники різних культур, вони можуть асимілювати або інтегрувати елементи однієї культури в іншу, що також впливає на побутову лексику. Таким чином культурна адаптація відображається у побутовій лексиці через взаємодію різних культурних груп, що призводить до збагачення мови новими словами, виразами, ідеями, тощо.

Як ми раніше зазначали, що побутова лексика є важливою, адже знову ж таки вона сприяє розумінню культурних особливостей та підтримці комунікації у різних ситуаціях. Вона є доступною та розповсюдженою, бо така лексика, як ми вже раніше зазначали, використовується у повсякденному спілкуванні, а оскільки ці слова і вирази використовуються в різних ситуаціях, вони широко поширені й розуміються багатьма. Це наприклад «Привіт!», «Доброго дня!», «Здоровенькі були!», «Прощай». Майже те саме стосується і культурних особливостей, де часто відображаються культурні особливості та традиції. Наприклад, терміни, що використовуються для опису традиційних страв, свят, обрядів або побутових звичаїв, можуть розповісти про культурний контекст та цінності суспільства, наприклад «Різдво», «Меланка», «весілля», «вечорниці», «розговлятися», «Великий піст», і т.д.

Побутова лексика грає велику роль та часто використовується в процесі вивчення будь-якої мови: вона допомагає нам набути вміння спілкуватися мовою, розширюючи наш словниковий запас і покращуючи навички розуміння та використання мови в реальних ситуаціях, що значно полегшує спілкування з носіями мови в різних ситуаціях, від щоденних та побутових розмов до формальних обговорень, і це дає можливість використовувати правильні терміни та вирази, які знову ж таки сприяють більш ефективній комунікації та встановленню зв'язків між людьми, культурами, країнами, і таким чином це допоможе інтеграції в нове суспільство або культурну групу. І це дозволить нам відчувати себе більш комфортно та впевнено у новому оточенні.

Отже, якщо коротко підсумувати цей підрозділ та зібраний матеріал, ми можемо сказати, що побутова лексика відіграє ключову роль у розумінні мови та культурних особливостей, сприяє ефективній комунікації та інтеграції в суспільство, а також є важливим елементом вивчення мови.

1.2. Лінгвосоціальний контекст використання корейської побутової лексики

У сучасному світі вивчення мови в контексті її використання відіграє важливу роль у розумінні культурних та соціальних аспектів суспільства. Корейська мова, як

і будь-яка інша мова світу, має свою власну побутову лексику, яка використовується в різних лінгвосоціальних контекстах. У цьому підрозділі ми дослідимо лінгвосоціальний контекст використання корейської побутової лексики з урахуванням різних аспектів спілкування та взаємодії між людьми. Перш ніж перейти до цього, ми опишемо поняття «соціолінгвістика». Цей термін походить з латині, де *societas* – «суспільство», а *lingua* – «мова», що позначає галузь мовознавства, яка вивчає соціальні аспекти розвитку мови, її суспільні функції у синхронії і діахронії, механізми взаємодії та впливу мови і суспільства. Соціолінгвістика вбирає в себе різні поняття, такі як мовознавство, соціологія, соціальна психологія, етносоціологія, і містить в собі, з одного боку, мовні, а з іншого – соціологічні поняття. По суті, це взаємопроникнення соціології та лінгвістики, що охоплює всю різноманітність впливів соціальних чинників на мову та мовних факторів на суспільство.

Перше засвідчене використання терміну «соціолінгвістика» Томасом Калланом Ходсоном у назві його статті 1939 року «Соціолінгвістика в Індії», опублікованої в журналі *Man in India* («Sociolinguistics», 2016, с. 1).

Лінгвосоціальний контекст використання корейської побутової лексики відображається через призму соціолінгвістики, яка вивчає взаємозв'язок мови та соціального середовища. У різних аспектах спілкування корейців, таких як повсякденне життя, робоче оточення, соціальні події, медіа та інтернет, виявляються різні мовні засоби та вирази, що відображають їхні соціальні практики та культурні нюанси. На наш погляд вивчення соціолінгвістики особливо важливе у наш час, коли вплив соціальних факторів на мову надто помітний і призводить до суттєвих змін у функціонуванні лексичних, словотворчих і граматичних засобів. І варто також згадати, що соціолінгвістика досліджує взаємозв'язок між мовою та суспільством, включаючи роль мови в соціальних контекстах.

Вона безпосередньо звернена до проблем спілкування – це спілкування міжособистісного, спілкування мікро- і макросоціальних груп, спілкування різних мовних колективів, тощо (Білоконенко, 2020, с. 3).

У побутовому спілкуванні, корейці використовують різноманітні вирази для опису різних аспектів їхнього життя, що може включати їжу, родину, дозвілля та інші

повсякденні теми. В цьому контексті мова часто є неформальною, і використовуються розмовні вирази, сленг(кор. *속어* або *비속어*) та неологізми. Давайте наведемо деякі приклади. Сленг та неологізми: *뽕 터지다* – «в одну мить голосно розсміятися/«вибухнути» від сміху, *짱이야* – «щось класне, чудове», «멘붕» – це скорочення від словосполучення *멘탈 붕괴*(*mental bung-goe*), або *mental breakdown*, що означає «психологічний/психічний розлад» і використовується для опису стану нервового стресу або емоційного розладу, і цей вираз можна використовувати, наприклад, коли ви раптом виявите, що вся ваша важка праця стала марною; *고고씽(싱)* (*고고* від англ. *go go* – «йди, йди» + *씽* – «звук чогось швидкого, швидко рухатися») – «ходімо, давай зробимо це»; *꿀잼* – «щось справді смішне і веселе»(*꿀* – мед, *잼* – від *재미있다* (смішний, цікавий)); *솔까말* – «говорити відверто і чесно»; *모쓸* – це скорочена версія слова *모태솔로*. Перше слово *모태* означає «утроба матері». Друге слово, *솔로* звучить як «соло», що означає людину, яка ніколи не мала стосунків. І якщо з'єднати разом слова, то ми отримаємо «когось, хто був самотнім від народження»; *와썹*(як *what's up*) – «як справи?»; «셀카» – селфі, яке потім викладеться в соцмережі; «헐» – здивування як в позитивному, так і в негативному плані, схоже на "OMG" чи "what the...", однак треба бути обережним з цим словом, адже це буде виглядати дивно, якщо зловживати ним; «대박» – вау, очманіти;

Вирази: *하루하루 살아가다* – «жити одним днем», *걱정을 잊다* – «відкинути турботи/хвилювання», *호들갑을 떨다* – «без жодних причин щось перебільшувати(робити з мухи слона)», *피장파장* – «око за око(зуб за зуб)», *이중인격* – «роздвоєння особистості»;

Натомість у робочому оточенні, побутова лексика також може використовуватися, особливо під час неформальних обговорень з колегами. Проте, рівень ввічливості та професіоналізму може варіюватися залежно від конкретної ситуації. В такому оточенні корейці спілкуються, керуючись відповідними нормами ввічливості та «протоколом», що відображає культурні та професійні аспекти комунікації. Також перше враження в робочому оточенні має велике значення, тому корейці проявляють високий рівень ввічливості та професіоналізму, особливо під час перших зустрічей або спілкування з новими колегами. У корейській культурі існує сильний ієрархічний підхід до спілкування. Підлеглі зазвичай виражають повагу та підкоряються своїм керівникам, використовуючи відповідні мовні форми, стилі ввічливості(див. табл. 1 ДОДАТОК А) та обережність у висловленнях. Використання відповідних форм звертання є важливим аспектом корейського мовного етикету і залежно від статусу та віку співрозмовника, корейці використовують різні форми звертання, які підкреслюють їхню повагу та уважність. Тобто при розмові ми не можемо зі своїм співбесідником на роботі використовувати *반말*(반 – це половина, а 말 – це слово/мова, тобто половина мови/слова) – використовується, коли ми розмовляємо з ровесником(друг чи однокласник), з рівною або нижчою за статусом людиною чи *존댓말* – це нейтральний стиль і ним ми розмовляємо з незнайомими людьми, старшими, людьми похилого віку. Цей стиль ввічливості до речі є дуже універсальним, і саме на нього рекомендують орієнтуватися іноземцям, щоб раптом не нагрубити і проявити повагу. Доречно буде використовувати *높임말* – форма мови, яка використовується для звертання до особи чи об'єкта з повагою.

Аби особі надати статус максимального шанування, потрібно не лише додати суфікс *시* до дієслова, але й змінити частку називного відмінка *이/가* на його ввічливий еквівалент – частку *께서*.(Скрипник, 2004, с. 151)

Наприклад, «류 대표님 께서는 사무실에 오셨어요»(Генеральний директор Рю прийшов до офісу). В корейській є особливість, яка пов'язана з 높임말 - це те, що деякі іменники мають ввічливі форми, які застосовуються у відповідних ситуаціях, і вона є сталою граматичною категорією даної частини мови, і використання таких іменників залежить від певного соціального статусу мовця чи співбесідника, і часто залежать від суб'єктивного рішення мовця(ДОДАТОК А, табл. 1.3): 자다/주무시다 – «спати»; 말하다/말씀하다 – «говорити, розмовляти»; 묻다/여쭙다 – «питати»; 있다/계시다 – «бути, мати щось»; 주다/드리다 – «давати, вручати»; 만나다/보다/뵙다 – «зустрічати, провідати»; 데리고 가다/오다/ 모시고 가다/오다 – «завозити, везти»; 아프다/편찮다 – «хворіти, щось болить, хвилюватися»; 말/말씀 – «слово, мова»; 밥/진지 – «їжа, трапеза»; 나이/연세 – «вік людини»; 집/댁 – «дім, будинок»; 이름/성함 – «ім'я та прізвище»; 생일/생신 – «день народження»; 아내/부인 – «дружина»; 이/가 – 께서 – частка для називного відмінку; 에게/에게서 – 께 – давальний відмінок; В принципі, з колегами можна розмовляти і 반말, і 존댓말, але все ж виявлення поваги до колег та дотримання етикету сприятиме підтриманню гармонійних відносин у робочому колективі, тому краще цим не зловживати, і просто розмовляти так, як прийнято, і так, як відчуваєш, що і як треба говорити.

А тепер ми б хотіли згадати про медіа та розваги, цифрове середовище, таке як Інтернет та соціальні мережі. Тут в Кореї використовується широкий спектр лексики, яка відображає різноманітні аспекти життя, від кіно та музики до моди та краси, тощо. Сюди входять сленг, різні вирази, неологізми, який ми раніше згадували, і слова K-Pop і K-Drama. Популярність K-Pop та K-Drama за межами Південної Кореї набула значного розмаху протягом останніх десятиліть. Тому таке розповсюдження великою мірою визначається не лише якістю музики чи сюжетів, а й використанням побутової

лексики, яка найбільш точно відображає життя та емоції персонажів. У К-Рор та К-Drama використовуються слова та вирази, що є повсякденними для корейської мови, що робить їх більш доступними та зрозумілими для глядачів та слухачів. Оскільки К-рор воістину став глобальним явищем із величезною фанбазою по всьому світу, яка окрім музики, цікавиться ще й культурою країни. У Кореї К-рор вплинув і впливає зараз на спілкування людей один з одним, особливо серед молоді. Давайте розглянемо кілька прикладів найпопулярніших слів з К-рор та дізнаємось про їх значення та використання: *아이돌* – «айдол» – так називають виконавців К-рор, які зазвичай працюють під керівництвом музичних агентств, компаній і мають велику фанбазу; *데뷔* – «дебют» – цим терміном позначається перший випуск музичного альбому або синглу як від нової групи, так і від соло-виконавців; *컴백* – «камбек» – це слово використовується в К-рор для позначення випуску нового альбому чи синглу музичними виконавцями, і цей термін є дуже важливим для шанувальників, оскільки повернення виконавця з новим альбомом є надважливою подією для будь-якого фаната; *팬* – «фанат» – це слово означає прихильника музичної групи, соліста, чи актора. *막내* – «манне» – цим словом позначається наймолодший учасник колективу, де старші члени команди грають велику роль у житті молодших і завжди допомагають їм у всьому; *미모* – «краса» – зовнішня краси або привабливість К-рор виконавців; *비주얼* – «віжуал» – це слово є одним із найважливіших у Кпоп і використовується для позначення учасника груп, який є найкрасивішою людиною в колективі, така людина обирається згідно з високими стандартами краси.

Тепер перейдемо до дорам – південнокорейських телесеріалів, які є дуже популярними у світі завдяки високій якості продукту, чудово підібраному акторському складу, захоплюючими сюжетами на будь-який смак: детективи, романтика, комедія, драма, екшн, триллер, історичні драми, тощо. Окрім цього, такі жанри можуть поєднуватись між собою, утворюючи так звану «збірну солянку». Ці

серіали стали не лише важливим елементом корейської культури, але й значним чинником в формуванні побутової лексики серед прихильників корейської медіа-індустрії: в них часто використовуються різні слова та фрази, які стають популярними серед глядачів і використовуються в повсякденному спілкуванні. Ось приклади: 배우 – «актор»; 남주 – «головний чоловічий персонаж» – головний чоловічий герой або любовний інтерес головної героїні; 여주 – «головна жіноча роль»; 악역 – «антагоніст»; OST – OST – «музичні композиції в серіалі».

Тож як ми можемо бачити, що лінгвосоціальний контекст використання корейської побутової лексики є дуже і дуже різноманітним і залежить від конкретної ситуації, аудиторії та мети спілкування. Тобто в будь-якому з цих контекстів використання корейської побутової лексики варіюється залежно від соціального статусу, віку, стосунків між співрозмовниками та інших факторів, що впливають на комунікацію, тому знання та розуміння цих контекстів допоможе нам зрозуміти корейську мову, культуру, менталітет, та спілкування між корейцями в різних ситуаціях.

Висновки до розділу I.

Отже, в розділі I ми проаналізували теоретичні засади вивчення корейської побутової лексики. Відштовхнувшись від визначення поняття «побутова лексика» в сучасній лексикології, ми встановили її місце в сучасній лексикології, де така лексика розглядається як частина словникового запасу, що використовується у повсякденному спілкуванні. Також ми розглянули лінгвосоціальний контекст використання корейської побутової лексики та проаналізували різні аспекти культурного та соціального середовища, які впливають на її формування та розповсюдження. Побутова лексика відображає не лише специфіку мовленнєвої практики, але й культурні особливості, соціальні норми та цінності суспільства, тому подальші дослідження є дуже актуальними. Далі ми проаналізували семантичні аспекти побутової лексики, зокрема різні значення та контексти вживання слів та виразів у повсякденному житті.

РОЗДІЛ II. СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНА СКЛАДОВА ПОБУТОВОЇ ЛЕКСИКИ В КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ

2.1. Морфологічна структура корейської побутової лексики

В попередньому розділі ми розглянули, яке значення має поняття побутова лексика у сучасній лексикології, лінгвосоціальний контекст використання побутової лексики в корейській мові. Тепер же ми перейдемо до практичної частини курсової роботи, в якій ми проаналізуємо морфологічну та семантичну структуру корейської побутової лексики. В цьому підрозділі буде досліджуватись морфологія. І перш ніж ми приступимо до цього, вважаємо, що варто визначити значення слова «морфологія». *Морфологія* – це розділ лінгвістики, який вивчає будову мови, слова та його морфемну структуру. Цей розділ досліджує, які існують частини мови, морфеми, тобто найменші значущі одиниці мови, з яких складаються слова, а також правила, за якими ці морфеми комбінуються та взаємодіють для утворення слів. Окрім цього, морфологія вивчає зміну слова в залежності від різних мовних форм та контексту, словотворення, флексію (зміну форм слів залежно від граматичних категорій) та інші морфологічні явища. Морфологія в корейській мові є цікавою та складною галуззю мовознавства, що вивчає структуру та утворення слів, а також їхні морфеми – це найменші значущі одиниці мови.

Основною і мабуть дуже помітною при вивченні корейської мови характеристикою у морфології є система аглютинації.

Аглютинація – це творення в мовах граматичних форм і похідних слів приєднанням до кореня або основи слова афіксів, що мають одне граматичне значення. Термін "*аглютинація*" походить від латинського "*agglutinare*", що означає "приклеювати"(Мікрюкова, 2017, с. 168).

У корейській мові це один з основних методів словотворення, що є важливою характеристикою корейської морфології. За допомогою аглютинації можна додавати різні морфеми та афікси до кореня слова для утворення нових слів або для зміни їхнього значення, а також для вираження різних граматичних категорій.

Система граматичних афіксів відіграє важливу роль у формуванні граматичних категорій, тобто ці елементи додаються до кореня слова для вираження

різних граматичних значень. В корейській існує ряд часток, які вказують на відмінок(격조사).

Всього їх 8: називний, родовий, давальний, знахідний, орудний, місцевий, спільний, кличний(익소 Lee, & S. Robert Ramsey, 2000, p. 143).

Називний – *이/가,께서*. Називний відмінок в корейській мові використовується для називання або ідентифікації об'єкта або особи, про яку йдеться у реченні. Якщо слово закінчується на голосну букву, ми ставимо *가*, якщо на приголосну, то ставимо *이*, а частка *께서* – це ввічливий еквівалент *이/가*. Наприклад *모래가 노랗다* – «пісок жовтий», *바닥이 따뜻하다* – «підлога тепла», *할아버지께서(는) 키가 크세요* – «дідусь високий»; *Родовий* – *의*(присвійна частка). Цей відмінок використовується для вказівки на приналежність об'єкта чи особи до певного роду або класу, а також на власність або походження. Наприклад, *답변의 옵션* – «варіант відповіді», *사람의 뛰는 소리* – «звук людини, що біжить», *친구의 수첩* – «блокнот друга», *한국의 음식* – «корейська їжа»; *Давальний* – *에/에게, 한테, 로, 께*. Позначає отримувача чого-небудь внаслідок дії суб'єкта. Наприклад, *아기에 우유를 주다* – «дати дитині молоко», *친구에게 책을 빌리다* – «позичити другові книгу»; *Знахідний* – *을/를*. Ці частки використовуються для позначення прямого об'єкта в реченні(що є об'єктом дії в реченні), особливо коли вживається дієслово. Наприклад, *떡볶이를 먹다* – «їсти токпоккі», *숙제를 하다* – «робити домашнє завдання». У цих прикладах «*을/를*» додається до іменників, щоб вказати, що саме є об'єктом дії; *Орудний* – *로/로서*. Ці частки вказують на інструмент чи засіб, яким здійснюється дія. Наприклад, *연필로 그리다* – «малювати олівцем», *망치로 못을 박다* – «забити цвях молотком»; *Місцевий*

– *에서, 에서*. Ці частки вказують на місце, де відбувається дія в реченні, де знаходиться об'єкт, або напрямок руху. Наприклад, *집에서 수리를 하다* – «робити ремонт вдома», *한복은 옷장에 걸려 있다* – «ханбок висить у шафі», *학교에서 가다* – «іти зі школи»; *Спільний* – *와/과*. Спільний відмінок в корейській мові використовується для вказівки на два або більше суб'єктів, які виконують дію разом або взаємодіють між собою, а також для вказівки на об'єкт, який має спільні властивості з іншими об'єктами у групі. Наприклад, *바지와 재킷을 입다* – вдягти штани та куртку, *톰과 제리는 밖에서 달리고 있다* – «Том і Джері бігають на вулиці»; *Кличний* – *아/야*. Ці частки вказують на звернення до особи або об'єкта, як до безпосереднього адресата мовлення. *민준아, 어디야?* – «Мінджуне, ти де?», *리나야, 나 왔어* – «Ріна, я тут»; Хочеться зауважити, що в корейській мові існують лише частки і в іменників в нема змінного закінчення. До них лише приєднуються суфікси, частки і так далі, аби показати зміну відмінку за рахунок додавання певних часток.

Зв'язок між суфіксами для вираження часу і аспекту та побутовою лексикою полягає в тому, що ці суфікси допомагають точніше передавати часові відношення дій в побутових ситуаціях. В корейській основних часів три: минулий(використовується для опису дій, що відбулися в минулому), теперішній(використовується для опису дій, що відбуваються в даний момент або мають загальноісторичне значення), майбутній(використовується для опису дій, які стануться в майбутньому). Кожен час виражається певними афіксами, кожен з яких відповідає тому чи іншому часу, і які приєднуються до основи дієслова, і використання цих морфем є прикладом знову ж таки тієї самої аглютинації, про яку ми згадували раніше. Давайте наведемо деякі приклади цього процесу. Візьмемо за приклад дієслова *집중하다* – «зосереджуватись», *받다* – «отримати», *서다* – «стояти».

Дані слова ми будемо ставити у різних часах саме в *존댓말*, або нейтральному стилі,

оскільки, як ми вже знаємо, цей стиль мовлення найчастіше використовується в побутовому та просто спілкуванні з друзями. Минулий час має такі форми: *았어요*, -*었어요*, -*했어요*. Вони приєднуються до основи слова в залежності від того, яка голосна буква стоїть у корені складу. Коренем, або основою, є слово без закінчення «*다*». Якщо взяти основу слова *집중하다*, і приєднати потрібну форму – це *했어요*, то слово буде виглядати ось так: *집중했어요* – «зосереджувався». І таким чином робимо і з іншими словами – вони будуть виглядати ось так: *받았어요*(отримав), *섰어요*(стояв). Теперішній час має такі форми: *아/어/여/해요*. Приєднується ці морфеми за таким самим принципом як і в минулому часі, тобто це виглядатиме так: *집중해요*, *받아요*, *서요*. Майбутнім часом в корейській мові вважається лише суфікс *겠*, хоча майбутній час можна позначити і *(으)ㄹ 거예요*. Різниця між ними полягає в тому, що *겠* показує намір або припущення щодо майбутнього, а *(으)ㄹ 거예요* — це дуже простий майбутній час без таких нюансів. Із суфіксом «*겠*» наші дієслова виглядатимуть так: *집중하겠어요*, *받겠어요*, *서겠어요*. А от *(으)ㄹ 거예요*, якщо у слові є приголосна(тобто *받침*) в кінці складу, то буде *을 거예요*. Відповідно, слова виглядатимуть так: *집중할 거예요*, *받을 거예요*, *설 거예요*. Тож таким чином, з наведених прикладів ми можемо бачити, як аглютинація дозволяє додавати граматичні елементи до слів, щоб утворювати нові слова або змінювати їхні граматичні характеристики.

Корейська мова, подібно до багатьох інших мов світу, складається з різних частин мови, кожна з яких виконує свої функції у конструюванні речень та вираженні думок.

В корейській мові існує 9 частин мови: іменник(명사), займенник(대명사), числівник(수사), дієслова(동사), прикметники(형용사), прислівники(부사), вигуки(감탄사), частки(조사)(Lee, & Ramsey, 2000, p. 85).

В корейській мові вони виконують різноманітні функції у побутовій лексиці, що допомагає людям виразити свої думки, почуття та ідеї у повсякденному спілкуванні. Давайте розглянемо їх докладніше.

Іменник – це самостійна частина мова, яку використовують для позначення предметів, істот, явищ, речовин, тощо, і відповідає на питання *Хто? Що?* Іменники в корейській мові відіграють важливу роль у побутовій лексиці, оскільки вони називають предмети, істоти, місця та ідеї, з якими люди щоденно стикаються в житті. Вони допомагають нам ідентифікувати та описувати світ навколо нас. Наприклад, *назви їжі та страв: 밥* – «рис», *김치* – «кімчі», *라면* – «рамьон, тобто локшина», *떡볶이* – «рисові «ковбаски»», *김밥* – «кімбаб», *팥빙수* – «назва корейського десерту»; *назви меблів: 의자* – «стілець», *옷장* – «шафа для одягу(шифоньер)», *책장* – «книжкова шафа», *책상* – «письмовий стіл», *식탁* – «обідній стіл», *수족관* – «акваріум», *소파* – «диван», *침대* – «ліжка», *벽시계* – «настінний годинник», і тд; *одяг: 바지* – «штани», *원피스* – «сукня», *반바지* – «шорти», *운동화* – «кросівки», *셔츠* – «сорочка», і тд; *побутова техніка: 냉장고* – «холодильник», *세탁기* – «пральна машина», *전자레인지* – «мікрохвильовка», *주전자* – «чайник», і тд; *транспорт: 자전거* – «велосипед», *버스* – «автобус», *지하철* – «метро», *차* – «автівка», і тд; *родина: 어머니* – «мати», *아버지* – «батько», *형/오빠* – «старший брат», *할머니* – «бабуся», *할아버지* – «дідусь», і тд; Ці іменники є лише краплею у морі словникового

запасу побутової лексики корейської мови, і вони є невід'ємною частиною мови, яка дозволяє нам ефективно спілкуватися та розуміти світ навколо нас.

Займенник у корейській мові є словом, яке використовується для заміни або вказівки на особу, річ чи ідею, що вже була згадана в мовленні. Тобто він допомагає уникнути повторень та зрозуміти контекст без необхідності повторного називання предмета чи особи. В побутовій лексиці займенники використовуються для вказівки на особу або предмет, з якими ми маємо справу в повсякденному житті, наприклад, для зазначення себе, інших людей, родичів чи предметів у навколишньому середовищі. *Особові*: 나- 나/저- 제 (однина) – «я, мій», 우리 (множина) – «ми», вказівні:

이 – щось, що близько і знаходиться в полі нашого зору, 그 – щось, що не знаходиться в полі зору взагалі, але і я, і співбесідник знаємо, про що йде мова, 저 – щось, що

далеко від нас; для відміннювання, предметно-вказівні займенники: 이것/ 그것/ 저것;

місцево-вказівні займенники: 여기, 거기, 저기; питальні: 누구 – «хто», 무엇 – «що»,

어디 – «де», 얼마 – «скільки». Давайте наведемо приклад. 민수씨는 한국사람이고, 이

사람은 매운 음식을 좋아해요 – «Мінсу кореець, і ця людина любить гостру їжу». У

цьому реченні використано займенник «이», який вказує на конкретний предмет або

особу, що знаходиться ближче до співрозмовника. У цьому випадку «이» вказує на

конкретну особу, тобто Мінсу, про якого йде мова у наступній частині речення, і тому

аби не писати двічі ім'я людини, ми використали займенник. Також в корейській мові

займенники мають деякі морфологічні особливості, такі як форми ввічливості та

форми, які вказують на різні рівні відносин між особами. Наприклад, займенник

«저는» вживається для ввічливого звертання до себе або для вираження поваги до

іншої особи, тоді як «나는» використовується в неформальних ситуаціях або між

рівними за соціальним статусом особами, тому вибір між «저는» і «나는» залежить від контексту та стилю спілкування.

Числівник у корейській мові – це частина мови, які використовуються для вираження числових значень та кількості предметів, людей або явищ у повсякденному житті. Числівники мають свої унікальні форми та правила вживання, і вони широко застосовуються в побутовій лексиці, оскільки використовуються для позначення кількості об'єктів, явищ та осіб у різних сферах повсякденного життя, таких як покупки, час, розміри, кількість людей і т. д. В корейській мові є два види числівників – корейського та китайського походжень. Ось наприклад корейські числівники від 1 до 10: *하나* – «один», *둘* – «два», *셋* – «три», *넷* – «чотири», *다섯* – «п'ять», *여섯* – «шість», *일곱* – «сім», *여덟* – «вісім», *아홉* – «дев'ять», *열* – «десять».

А ось *китайські*: 일 (一), 이 (二), 삼 (三), 사 (四), 오 (五), 육 (六), 칠 (七), 팔 (八), 구 (九), 십 (十). У корейській мові аглютинація у числівниках відбувається за допомогою додавання суфіксів до основи числівника для утворення нових чисел. Наприклад: *십* – «десять», *십+일* -> *십일* – «одинадцять», *십이* – «дванадцять», *십삼* – «тринадцять».

Дієслово в корейській мові є частиною мови, яка використовується для вираження дії, стану, процесів або події, які відбуваються в житті людей, їхніх вчинках та різноманітних ситуаціях. Це також ключовий морфологічний елемент, оскільки відображається у різних формах та складних конструкціях, що використовуються в повсякденному спілкуванні. У корейській мові аглютинація в дієсловах дозволяє утворювати різні форми дієслова шляхом додавання різних суфіксів до основи. Приклади таких процесів ми згадували раніше, коли розглядали аглютинацію в суфіксах для вираження часу і аспекту.

Прикметники в корейській мові – це слова, які описують або вказують на характеристики предметів, осіб або явищ, вони важливі в побутовій лексиці для опису предметів і явищ навколо нас. Вони використовуються для передачі інформації про

властивості чи якості, такі як колір, розмір, стан і т.д. Морфологічна будова прикметників включає корінь, який визначає їхнє основне значення, а також суфікси, що можуть додаватися для утворення різних форм. Тут аглютинація може відбуватися для вираження інших граматичних категорій, наприклад, для вказівки на час, аспект, модальність та інші характеристики прикметників. Принцип зміни часу в прикметниках є аналогічним з дієсловами – тобто є певні афікси, кожен з яких відповідає тому чи іншому часу, і які приєднуються до основи. Окрім цього, є ще суфікс ~적, який є дуже поширеним, і який можна ставити до іменників китайського походження (적 походить від китайського 的(的)) для творення прикметників. До речі, в корейській мові існує близько 75% слів, які мають корені та слова китайського походження, що зумовлені, передусім, тісними історичними зв'язками з Китаєм, схожістю культур та тим, що до п'ятнадцятого століття в Кореї користувалися виключно китайськими ієрогліфами(한자). А взагалі, значна частина афіксів припадає на склади, що мають таке походження. ~적 може ставитися до деяких іменників, але не всіх – тут немає певної причини чи закономірності, до яких саме слів його додавати. При додаванні ~적 до іменника виходить прикметник зі значенням «що відноситься до ...» або «має властивість ...». Наприклад: 문화 – «культура», 문화적 – «культурний», 경제 – «економіка», 경제적 – «економічний», 역사 – «історія», 역사적 – «історичний», 과학 – «наука», 과학적 – «науковий», 심리 – «психіка(мислення)», 심리적 – «психічний, психологічний», і т.д. Є ще такий суфікс, як «~스럽다», який теж використовується для утворення прикметників, які вказують на наявність певної якості або характеру, який є типовим для певного об'єкта або ситуації. Тобто він допомагає утворювати прикметники, які виражають характерні риси або властивості певного об'єкта або ситуації в корейській мові. Наприклад: 고통스럽다 – «болісний(морально, фізично)», 걱정스럽다 – «неспокійний», 당황스럽다 –

«розгублений», 부담스럽다 – «важкий, тяжкий(моральний стан)», 사랑스럽다 – «милий», 사치스럽다 – «розкішний», 어른스럽다 – «дорослий», 여성스럽다 – «жіночний», 자랑스럽다 – «гордий», 자연스럽다 – «натуральний, природний», 평화스럽다 – «мирний, тихий».

Прислівник – це незмінна частина мови, що виражає ознаку дії, стану, якості, а також доповнює значення дієслова, вказуючи на різні обставини, за яких відбувається дія. *제발, 진실로, 설마, 만약* і так далі – це відносні прислівники. *Сполучні прислівники* сполучають речення, це *그리고, 그래서, 및, 또는, 왜냐하면, 즉* і т.д. Є також якісні, які виражають якісні ознаки дії або стану. *Прислівники частотності*: 가끔, 다시, 자주, 늘, 또 і т.д. *Прислівники ступеня і міри* – 아주, 매우, 일찍, 늦게, 곧, 갑자기, 빨리, і т.д. *Генералізовані прислівники*: 함께, 정, 잘, 겨우, 서로. *Питально-неозначені*: 왜, 어디, 아직, 혹시. *Генералізовані прислівники в заперечних реченнях*: 전혀, 별로, 결코, 여간, 절대로. За способом творення прислівники поділяються на похідні та непохідні. Похідними є ті, які прийшли з інших частин мови, наприклад 같이, 멀리, 빨리, 정말로, тощо. Для творення похідних прислівників є такі суфікси – *이, 리, 히, 로, 로* – це суфікс, який додається до іменника і утворює таким чином прислівник – *진실로, 별로, 마음대로. 이, 리, 히* – це словотворчі суфікси, які додаються до прикметників або дієслів для творення прислівників. Наприклад, 조용히(від слова *조용하다* – «тихий»), 멀리(від слова *멀다* – «далекий»), 빨리(від слова *빠르다* – «швидкий») і тд. *Непохідні* – ті, які були утворені як прислівники, наприклад, *꼭, 여간, 오히려*, тощо. Прислівники можуть аглютинуватися з дієсловами для утворення сполучень, які вказують на спосіб дії. Наприклад, «швидко бігти» може

бути виражено як *빨리 달린다*, де «*빨리*» – прислівник «швидко», а *달린다* – дієслово «бігти». Прислівники також можуть аглютинуватися з прикметниками для утворення різних відтінків значень. Наприклад, «дуже цікаво» може бути виражено як *매우 흥미롭다*, де «*매우*» – прислівник «дуже», а «*흥미롭다*» – прикметник «цікавий».

В корейській мові *вигуки* використовуються для вираження різних почуттів, емоцій, або інших спонтанних висловів. Це можуть бути слова або фрази, що використовуються для підкреслення емоційного стану або для звертання уваги на певні обставини, і є важливою складовою комунікативної поведінки. Наприклад, *앗* – вигук, що виражає здивування, несподіваність або сильний переляк, *우와* – «вау», *아이고* – «боже!», *예끼* – «хай йому грець», *아차* – «ой».

Частки в корейській мові – це службові слова, які використовуються для вираження відтінків мовлення, міжособистісних відносин, емоційних нюансів, часу та інших граматичних аспектів. Вони доповнюють основне значення слова або фрази і змінюють їхній відтінок або використання в мовленні. Також частки виконують різноманітні граматичні та семантичні функції, «аглютинуючись» з іншими частинами мови та змінюючи їх значення або структуру. В прикладах раніше ми розглядали певні частки.

Отже, морфологічна структура корейської побутової лексики відображає багатогранність цієї мови та дозволяє виражати різноманітні поняття за допомогою різних морфемних конструкцій, а також є важливим аспектом її структури, що відображається в унікальних особливостях та системі утворення слів у цій мові, а саме аглютинація, які включають в себе слова і вирази, які використовуються у повсякденному житті.

2.2. Семантична структура корейської побутової лексики

Перш ніж перейти до основної теми підрозділу, ми вважаємо, що варто більш детально розглянути питання важливості побутової лексики в корейській мові, адже

в 1 розділі це було дещо ширшим поняттям. Це очевидно, що побутова лексика у корейській мові для ефективного спілкування та в повсякденному житті корейців. Словниковий запас є важливою одиницею у вивченні корейської мови, оскільки це базова одиниця, яка використовується для спілкування, і це стандарт, який визначає складність і важливість вивчення мови. Належне спілкування можливе лише за умови правильного вивчення лексики та розуміння тонкощів комунікації.

Словниковий запас також включає в себе соціальні та культурні характеристики мовної області, а використання лексики поширюється від форми, вимови та значення до відповідних синтаксичних структур і рівнів дискурсу. Тому знання лексики засвоюються не лише через інформацію про форму та значення, поділену на лексеми, але й через обширні знання про соціокультурний контекст, у якому використовується цільова мова. Тому перш за все, варто звернути увагу на те, які саме поняття та концепти є ключовими для корейців у повсякденному спілкуванні. Одними із найважливіших аспектів побутової лексики в корейській мові є категорії ввічливості або категорія соціальної орієнтації. Вона використовується незалежно від того йде мова про мовця, співбесідника, чи про 3 особу, і вибір такої форми завжди обумовлений лише відношенням мовця до співбесідника. Побутові і фамільярні форми можуть надавати мовленню різних відтінків залежно від мовленнєвої ситуації. Наприклад якийсь дружній, інтимний, іронічний, жартівливий відтінки або ж вони можуть підкреслювати фамільярність, зневажливість, грубість чи презирство. Саме тому перше, що потрібно дізнатися про корейську мову, це суворі рівні ввічливості, адже корейська культура надає великого значення віку та статусу. Корейська відома як ієрархічна мова. Корейці настільки цінують вік і статус, що потрібно використовувати різні слова в залежності від віку.

Під категорією ввічливості вважається функціонально-семантична універсалія, формами якої виступають засоби вираження різного роду соціальних стосунків між мовцем, його співбесідником і людьми, про яких йде мова (Скрипник Ю.Д., 2006 рік).

Ввічливість – це по суті вияв поваги до співрозмовника, відповідно до прийнятих у певному суспільстві правил і норм, що є принципом успішного процесу комунікації, в якому відображені комунікативні традиції певного народу. Як ми

раніше зазначали, що в корейській мові ввічливість відіграє важливу роль у взаємодії між людьми. Ця категорія реалізується через використання відповідних форм, висловів та мовних засобів, щоб виразити повагу, уважність та ввічливість у спілкуванні. Існує велика кількість ввічливих форм і висловів, які використовуються в різних контекстах і ситуаціях. Ці вирази можуть бути вжиті під час привітання, прощання, вибачення, подяки та в інших ситуаціях щоденного спілкування. Наприклад, *안녕하세요* – «Здрастуйте!». Вживається при першій зустрічі з незнайомими людьми, в офіційних ситуаціях, у магазинах, ресторанах та інших місцях громадського обслуговування. Це ввічлива версія «привіт». Після того, як ви познайомитеся з цією людиною та погодитеся невимушено говорити один з одним, можна перейти до використання *안녕* – це вже не такий ввічливий варіант, і до речі це слово використовують друзі між собою, або людина старша за віком та за статусом. Це ми можемо аргументувати тим, що ми провели деякі спостереження, в яких репетитор саме таким скороченим варіантом вітався зі своїм учнем. А от учень має вживати ввічливу форму. Тому що це дуже важливо пам'ятати про ввічливість та повагу до вчителя під час розмови. Також можна ще навести приклад – *안녕하십니까* – дуже офіційна версія «привіт» корейською мовою. Дуже формальний вираз. Багато початківців в корейській мові використовують цю форму, думаючи, що вони надто ввічливі, але насправді вони занадто офіційні! Взагалі такими речами не варто зловживати, адже навіть за допомогою високої категорії ввічливості в корейській мові можна принизити людину. А щоб попрощатися з людиною, є кілька фраз, використання яких знову ж таки залежить від стилю ввічливості та ситуації. Так треба попрощатися, коли співбесідник йде: дружній – *잘 가* – «пока, бувай», ввічливий – *안녕히 가세요* – «до побачення», офіційний – *안녕히 가십시오*. Далі, коли хтось залишається: дружній – *잘 있어*, ввічливий – *안녕히 계세요*, офіційний – *안녕히 계십시오*. Також на прощання, і не тільки, можна сказати людині, яка кудись іде

조심히 가세요 – досл. «йдіть обережно». А в «Побачимося пізніше, до зустрічі» можна сказати так: 또 봐요, 나중에 또 봐요, 다음에 또 봐요, 안녕. *Вибачитися* можна за допомогою таких слів: 죄송합니다, 미안합니다, 실례합니다. Різниця між ними полягає в тому, що, наприклад, «죄송합니다» є досить формальним виразом, який використовується у важливих або офіційних ситуаціях, наприклад, у робочому середовищі або в публічних подіях. Може виражати сильне відчуття провини. «미안합니다» є більш загальним виразом, який можна використовувати в різних ситуаціях, від дрібних непорозумінь до більш серйозних помилок. Він менш формальний, більш розмовний і може вживатися в різних соціальних контекстах, включаючи розмови з друзями та родиною, в тому числі в скороченому вигляді 미안해 і 미안해요. А от 실례합니다 – «перепрошую» є більш специфічним і вживається, коли ви вибачаетесь за те, що порушуєте або перебиваєте чийсь приватність, простір або час. Наприклад, якщо ви випадково на когось наштовхнулись чи наступили комусь на ногу на вулиці, в магазині, в метро, і взагалі будь-де, можна сказати «실례합니다» перед тим, як піти. Це вираз може також вживатися в офіційних ситуаціях, коли вам здається, що заважаєте чийсь роботі відволікаючи людину. Сказати «дякую» можна кількома способами. Перше – це 감사합니다 – формальний і ввічливий. Це найпоширеніша фраза для подяки. Скрізь у побутових і не тільки ситуаціях використовувати цей вираз не буде помилкою. Використовуючи його, вам не потрібно турбуватися про те, щоб когось образити, висловивши подяку за допомогою 감사합니다. Є ще більш формальний вираз – це 감사드립니다. Ця фраза використовується в офіційних або бізнес ситуаціях, або коли ви хочете висловити особливо глибоку вдячність. Також вона може використовуватися, коли ви спілкуєтеся з людьми, яких вважаєте вищими за вас за соціальним статусом або віком. Згідно зі спостереженнями, такою фразою часто

користуються президенти чи міністри під час своїх виступів, або інші офіційні представники влади чи компаній. *고맙습니다* є не таким формальним, як *감사합니다*, тому з цієї причини він частіше використовується з людьми, з якими ви знайомі, і його не слід використовувати під час ділової зустрічі з начальником. *정말 고마워요* - «широ дякую». Вважається формальним і емфатичним, і ця фразе є все ще офіційною та ввічливою, хоча і не настільки, як попередні приклади. «*고마워*» є менш формальним виразом, і використовується у спілкуванні з людьми, які є вашими ровесниками та знайомими. До речі, будь-яку фразу подяки можна підсилити за допомогою прислівників: *정말* – «справді», *진심으로* – «широ, від усього серця», *너무, 매우, 아주* – «дуже». Як ми раніше зазначали в пункті 1.2, деякі дієслова та іменники мають свої відповідники в *높임말*, і переклад слів з ілюстрації 1.3 можна знайти в підрозділі 1.2, а стилі ввічливості можна побачити в додатках на ілюстраціях 1.1 та 1.2. Також, за Скрипник(2004), щоб особі надати статус максимального шанування, потрібно додати суфікс *시* до дієслова та змінити частку називного відмінка *이/가* на його ввічливий еквівалент – частку *께서*.

У корейській культурі поняття сім'ї відіграє центральну роль і є важливою складовою їхнього ідентичності. Поняття сім'ї та поваги до старших, які відіграють важливу роль, і сім'я для корейців не лише єдине значуще соціальне утворення, але й має величезний вплив на їхнє психологічне та емоційне благополуччя. Сім'я – це все. Відносини всередині сім'ї ґрунтуються на взаємній повазі, турботі та підтримці один одного. Також повага до старших осіб є особливо важливою складовою цього етикету. У корейській мові це відображається у великій кількості слів та виразів, пов'язаних з цими концепціями, які виражають різні аспекти сімейних відносин та поваги до старшого покоління. Наприклад, існують спеціальні терміни, що вказують на різні ступені родинних зв'язків, а також вирази, що використовуються для виявлення поваги та підкорення перед старшими. Наприклад *형* та *오빠*. В корейській мові *형*

використовується для позначення старшого брата або просто чоловіка, якщо мовцем є саме чоловік і *오빠* використовується у випадку, якщо мовцем є жінка. Ці слова можуть використовуватися дитиною, щоб звертатися до свого старшого брата, молодшими членами сім'ї для звертання до старшого брата своєї матері або батька, а також. До речі, *형* та *오빠* вживається ще до чоловіка, якого співбесідник є старшим за віком, зазвичай різниця складає кілька років. Те саме стосується і слів *누나* та *언니*. Ці терміни використовуються для звертання вже до старшої сестри або жінки, тільки слово «*누나*» використовується чоловіками, а «*언니*» – жінками. Термін «*동생*» в корейській мові використовується для звертання до молодшого брата або сестри, незалежно від статі співрозмовника, і це слово є загальним, який використовується як чоловіками, так і жінками. Основним використанням цього терміну є відносини всередині сім'ї, коли старша людина звертається до свого молодшого брата або сестри. Наприклад, старший брат/сестра може звертатися до своєї молодшої сестри як «*동생*» або «*여동생*» (*여자* – «дівчина» і *동생*), або до брата «*동생*» чи «*남동생*» (*남자* – «хлопець» + *동생*). Ці терміни використовуються для конкретизації на статево «молодшого», щоб уникнути непорозумінь. Крім того, термін «*동생*» може також використовуватися для звертання до молодшої особи в інших контекстах, наприклад, між друзями або колегами, щоб виразити взаємну повагу та близькі стосунки. Терміни «*어머니*» і «*아버지*» в корейській мові використовуються для звертання до матері і батька відповідно, і ці слова є стандартними формами звертання до батьків у повсякденному спілкуванні. Якщо додати суфікс «*님*», який вказує на вищий рівень ввічливості і поваги, то вийдуть такі слова як «*어머님*» і «*아버님*», які використовуються, коли хтось хоче виразити особливу повагу до своїх батьків при сторонніх або коли співрозмовник звертається до чужих батьків. До речі, в корейській

мові є ще одна особливість, яка пов'язана з родиною – це слово *우리* – «наш». Корейці частіше кажуть не *내 가족* – «моя сім'я», *내 엄마* – «моя мама», *내 선생님* – «мій вчитель», *내 나라* – «моя країна», а кажуть «*우리 가족*», «*우리 엄마*», «*우리 선생님*», «*우리나라*». Чому корейці використовують «*우리*» частіше, ніж «*내*»? У минулому корейці жили поруч зі своїми родичами і допомагали один одному. А родина була дуже згуртованою, бо всі жили в одній хаті, від діда до онука. Тому люди думали про інших людей, про свою родину, про свою країну, ніж про себе. Тому корейці з давніх часів мають звичку говорити «*우리*» замість «*내*», бо таким чином вони почуваються ближчими, адже поняття сім'ї/родини є важливою.

Корейці дуже дбають про свій зовнішній вигляд і приділяють багато уваги моді. В усьому світі корейські мода та стиль є дуже популярними, і це відображається у великій кількості слів, пов'язаних з одягом, аксесуарами, і навіть косметикою. Побутова лексика в корейській мові, що стосується одягу та моди, має різноманітну семантичну структуру, яка відображає різні аспекти повсякденного життя та культурні нюанси, пов'язані з одягом і модою в корейському суспільстві. Вона дозволяє розуміти, як поняття і слова пов'язані між собою, формуючи глибоке розуміння того, як корейці сприймають і використовують мову у контексті моди та одягу. У корейській мові існують деякі специфічні дієслова, які використовуються для опису процесу надягання або взування певних елементів одягу, взуття, головних уборів, аксесуарів: *입다*, *신다*, *매다*, *쓰다*, *끼다*, *들다*, *메다*, *차다*, *하다*. До предметів одягу потрібно додавати частку *을/를*. Всі ці дієслова означають «вдягати», однак між ними є різниця. Слово «*입다*» використовується для одягання наприклад *셔츠* – «сорочка», *속옷* – «спідня білизна», *반바지* – «шорти», *치마* – «спідниця», *바지* – «штани», *양복* – «костюм», *원피스* – «плаття», *잠옷* – «піжама», і т.д. «*신다*» використовується для взуття та шкарпеток, тобто це *운동화* – «кросівки», *구두* –

«туфлі(чоловічі)», 하이힐 – «туфлі на підборах», 양말 – шкарпетки, і т.д. «매다» використовується з такими словами, як 스카프/목도리 – «шарф», 벨트/허리띠 – «пояс, ремінь», 넥타이 – «краватка», і т.д. «쓰다» зі словами 안경 – «окуляри», 모자 – «шапка, кепка», 우산 – «парасолька». Зі словом «끼다» одягаємо все, що на руки, кисті, пальці, тобто 장갑 – «рукавиці», 반지 – «каблучка». З «들다» нести щось в руці, наприклад 핸드백 – «сумочка», 비닐봉지 – «пластиковий пакет». З «매다» носять щось на плачах, наприклад 배낭 – «рюкзак», 학생 가방 – «шкільний ранець». З «차다» одягаємо різні аксесуари на тіло, наприклад 팔찌 – «браслет», 손목 시계 – «наручний годинник». Не варто забувати про макіяж і косметику, адже краса для корейців дуже важлива, хоча стандарти краси в цій країні можуть відрізнятися від Європи чи Америки. Це поняття охоплює не лише зовнішній вигляд, а й здоров'я та стан шкіри. Косметика та макіяж розглядаються як інструменти для досягнення ідеалізованого стану краси. Не обійшли вони стороною і побутову лексику, в якій є дуже багато різних слів для позначення предметів для нанесення макіяжу. Слова 바르다 – «наносити, намазувати» та 지우다 – «зтирати, зчищати, змивати» є основними для позначення процесу макіяжу, з ними використовуються різні предмети косметики та догляду за шкірою, до яких додаються суфікси 을/를, щоб вказати, що саме є об'єктом дії, наприклад, 립스틱을 바르다 – «нанести губну помаду», 마스카라를 바르다 – «нанести туш для вій», 비비크림을 바르다 – «нанести/намазати ВВ-крем», 블러셔를 바르다 – «нанести рум'яну» і т.д. Також є ще 향수를 뿌리다 – «бризкати парфумами». Із зачісками використовуються різні слова. Це можуть бути 묶다 – «зав'язати щось», наприклад 폰티테일로 머리를 묶다 – «зав'язати волосся в хвіст», 땀다 –

«заплітати/плести щось»(*머리를 똥다* – «заплітати косу»), *머리를 자르다* – «стригти волосся», *헤어 스타일링을 하다* – «робити укладку», *머리를 펴머하다* – «робити завивку», *머리를 염색하다* – «фарбувати волосся», і т.д.

Отже як ми можемо бачити, корейська побутова лексика містить в собі важливі аспекти культури, такі як традиції, спілкування та співіснування в суспільстві. Тому семантична структура корейської побутової лексики віддзеркалює глибокі аспекти культури та способу життя корейців. Її різноманітність відображає не лише повсякденні ситуації, але й важливі культурні та соціальні цінності та явища. Тому це дуже допоможе в комунікації з корейцями та відкриє можливості для культурного обміну та співпраці в різних сферах, таких як бізнес, освіта, переклад, туризм, міжнародні відносини.

Висновки до розділу II.

У цьому розділі ми докладно описали та проаналізували структурно-семантичну складову побутової лексики в корейській мові. Починаючи з морфологічної структури, ми дослідили таке явище аглютинації в корейській мові та встановили, що це дуже помітна і важлива характеристика корейської мови. Далі в цьому ключі ми проаналізували системи граматичних афіксів, особливо ті, які стосувалися відмінків, особливості їх вживання та приклади. Ми також проаналізували морфемний склад корейської мови(частини мови), і виявили певні особливості морфологічної структури цієї лексики, яка відображається у різноманітності морфологічних форм, поєднання та похідних частин. Далі ми перейшли до дослідження семантичної структури побутової лексики та описали деякі середовища, побутові ситуації, і значення слів у цій лексичній групі, виявили їхню багатозначність та залежність від контексту вживання. У семантичному контексті ми звернули увагу на різні теоретичні аспекти, які визначають семантичну структуру побутової лексики. Ми встановили найважливіші на нашу думку аспекти побутової лексики та її роль у мовленні, звернули увагу на особливості семантики слів у цьому лексичному полі, і впливи контекстів, що дало можливість краще розкрити мовну структуру в мовному просторі.

ВИСНОВОК

Підсумовуючи курсову роботу, можна зробити такі висновки:

1. Розглянувши термін «побутова лексика», а також переглядаючи матеріал і різні соціальні мережі, ми встановили, що вона є дуже мінливою, бо якщо змінюються час, змінюється і мова. Ми виділили такі зміни: зміна соціокультурних умов, етимологічні зміни, зміна способів спілкування, культурна адаптація;
2. Доведено, що побутова лексика допомагає людям ефективно спілкуватися в різних контекстах і виражати свої думки, почуття та потреби, а також сприяє взаєморозумінню між іншими соціокультурами та народами, тому вплив такої науки як соціолінгвістика є надважливим.
3. Визначено, що лінгвосоціальний контекст використання корейської побутової лексики є різноманітним і залежить він певних обставин, мети спілкування, та аудиторії.
4. З'ясовано, що стилі мовлення в корейській мові мають велику наукову значимість, адже їх вивчення дає можливість зрозуміти взаємозв'язок між мовою та культурою в Кореї, а також з'ясувати, які фактори впливають на вибір певного стилю мовлення в різних ситуаціях;
5. Встановлено, що побутова лексика є дуже обширною та різноманітною, оскільки включає різні слова та вирази, що описують повсякденне життя людей, від звичайних назв предметів, побутових явищ та фраз, до «ввічливої» лексики.
6. Встановлено, що у корейській побутовій лексиці є багато ключових понять та концептів для повсякденного спілкування, і основними є категорія ввічливості та поняття сім'ї;
7. На конкретних прикладах ми змогли класифікувати дієслова, вживання яких залежить від предмету використання;

주석

이 논문은 현대 한국어의 일상어휘의 특징인 어휘-의미론적 측면을 주제로 씌어졌으며, 한국어 문헌학에 전념하고 있습니다. 통계에 따르면 한국어는 일본어, 중국어와 함께 아시아에서 가장 인기 있는 언어 중 하나입니다. 본 연구에서는 현대 한국어의 일상어휘의 특징을 구조적, 의미론적 측면에 초점을 맞춰 고찰하고 있다. 가정용어의 의미구조와 상호관계를 분석하여 다양한 의미와 사용 맥락을 밝혔다.

이 논문은 서론, 두 장, 결론, 초록, 사용된 문헌 목록, 부록으로 구성됩니다.

1 장에서는 한국어 가정어휘 연구의 이론적 기초를 분석하였습니다. 현대 어휘학의 "가정 어휘" 개념 정의를 바탕으로 우리는 이러한 어휘가 일상 의사 소통에 사용되는 어휘의 일부로 간주되는 현대 어휘학에서 그 위치를 확립했습니다. 우리는 또한 한국어 가정 어휘의 형성과 배포에 영향을 미치는 문화적, 사회적 환경의 다양한 측면을 고려하여 한국어 가정 어휘 사용의 언어적, 사회적 맥락을 고려했습니다. 다음으로 일상어휘의 의미론적 측면을 분석하였고, 특히 일상생활에서 사용되는 단어와 표현의 다양한 의미와 맥락을 고려하였습니다. 우리는 또한 한국어 일상 어휘 목록을 만들었는데, 이는 다양한 요소의 영향, 즉 문화적 전통, 관습, 일상이나 일과 같은 사회적 변화를 고려한 다소 복잡하고 다면적인 과정으로 밝혀졌습니다. 커뮤니케이션, 대중문화의 영향도 마찬가지입니다. 그리고 우리는 또한 음악, 영화, 텔레비전과 같은 대중 매체 제품이 어휘 형성과 그에 따른 사람들 간의 의사소통에 큰 역할을 한다는 것을 발견했습니다.

두 번째 장에서는 한국어 일상어휘의 구조적, 의미적 구성요소를 자세히 분석했습니다. 우리의 연구에는 한국어 연설에서 이 어휘의 기능과 의미를 더 잘 이해하기 위해 이 어휘의 형태적, 의미적 구조에 대한 분석이 포함되었습니다. 우리는 한국어에서 매우 두드러지고 중요한 특징인 이러한 응집현상을 형태학적 구조에서부터 조사하였습니다. 또한 이러한 맥락에서 우리는 문법 접사 체계, 특히 격과 관련된 접사 체계, 사용법 및 예를 분석했습니다. 그런 다음 일부 문법 구조의 접미사를 조사했습니다. 우리는 또한 한국어(품사)의 형태소 구성을 분석하여 이 어휘의 형태소 구조의 특정 특징을 발견했는데, 이는 다양한 형태소 형태, 조합 및 파생 부분에 반영됩니다. 다음으로 일상어휘의 의미구조에 대한 연구로 넘어갔습니다. 우리는 이 어휘 그룹의 일부 환경, 일상 상황 및 단어의 의미를 분석하여 사용 맥락에 대한 모호성과 의존성을 드러냈습니다. 의미론적 맥락에서는 일상어휘의 의미구조를 결정하는 다양한 이론적 측면에 주목했습니다. 우리는 일상어휘의 가장 중요한 측면과 언어에서의 역할을 연구했으며, 이 어휘 분야에서 단어 의미의 특성과 의미 그룹 및 이들 사이의 관계에 관심을 기울였습니다.

본 연구의 결과는 한국어와 문화적 맥락에 대한 더 깊은 이해에 기여하여 효과적인 문화 간 의사소통과 언어학 발전에 기여할 것입니다.

키워드: 가정 어휘의 특성, 방법론 및 번역 연구, 습득된 지식의 체계화, 단어, 문법, 한국어, 구조적 의미 측면, 분석, 단어 형성, 문법적 구성, 문화적 맥락, 문화 간 의사소통, 언어학.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Азарова Л.Є.(доктор філологічних наук, професор), Азарова В.(2020). *Соціолінгвістика як напрям прикладної лінгвістики*. (Реферат).

Вінницький Національний Технічний Університет, Вінниця.

Береговенко Н. С. (2019). Лінгвокультурна адаптація під час перекладу лексико-фразеологічних одиниць новинного матеріалу каналу «Євро н'юз» українською мовою. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Філологія. 2019 № 42 том 3, 37-40.

Гримашевич Г.І. (2010). *Побутова лексика в романі В. Шевчука „Стежка в траві. Житомирська сага”* (на матеріалі назв одягу та взуття), Житомирський державний університет імені Івана Франка, 1-2.

Зузанська М.С. (2020). *Засоби відтворення концепту «час» в сучасних корейській, англійській та українській мовах*. (Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра). Київський національний лінгвістичний університет, Київ

Корейська мова 5-9 клас. (2018). Одеса: Видавництво «Освіта України».

Скрипник Ю.Д. (2004). Система рівнів та форм ввічливості в сучасній корейській мові. *Східний світ* №1, 149-153.

Скрипник Ю.Д. (2006). *Комунікативна категорія ввічливості в корейській мові*. (Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук). Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка, Київ.

Соціолінгвістика та основи мовної політики : навчальний посібник / О.М. Олексюк, Н.І. Василькова. – Миколаїв : Ілліон, 2014. – 264 с.

Шестакова О. В. (2020). Морфологічний спосіб творення лінгвістичних термінів корейської мови. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського* Серія: Філологія. Соціальні комунікації. Том 31 (70) № 2 2020 Частина 4, 111-116.

Iksop Lee, & S. Robert Ramsey. (2000). *The Korean Language*. Albany, NY: State University of New York Press.

RAMSTEDT, G. J. (1939). *A Korean Grammar*. HELSINKI: Suomalais-Ugrilainen seura.

Woodworth, D. (2022). How to say 'hello' in Korean - 14 easy Korean greetings. *Hilokal*.

양승진. (2019). 구어체 표현 학습요령. *The Korea Herald*.

정해권. (2017). 한국어 수사구의 언어유형론적 고찰. *The Linguistic Association of Korea Journal*, 1-21.

허원진, 이민우. (2019.12.31). 한국어 학습자의 숙달도별 어휘 사용 양상. *이중언어학*, 제 77 호.

ДОДАТОК А

Табл. 1.1

	What they make	Markers
		Open the door
하다	Neutral	문 열다 To open the door
해	Informal Impolite	문 열어 Open the door
해요	Informal Polite	문 열어요 Open the door
하십시오	Formal Impolite	문을 여시오 Open the door
합니다	Formal Polite	문을 엽니다 Please, open the door
하세요	Very Polite	문 열어주실 수 있으세요? Would you please open the door?

Табл. 1.2

Табл. 1.3

새로운 문법표현 [높임말]		
자다 → 주무시다	주다 → 드리다	먹다 → 드시다 / 잡수시다
말하다 → 말씀하시다	만나다 → 뵈다 / 뵙다	죽다 → 돌아가시다
묻다 → 여쭙다 / 여쭙다	테리고 가다/오다 → 모시고 가다 / 오다	
있다 → 계시다	아프다 → 편찮으시다	
집 → 댁	말 → 말씀	집 → 댁
이름 → 성함	밥 → 진지	이/가 → 께서
생일 → 생신	나이 → 연세	에게/에게서 → 께
아내 → 부인	(이) 사람, (한) 명 → (이) 분, (한) 분	

Табл 2.1

입다		신다		매다/하다	
 셔츠	 속옷	 구두		 허리띠	
 와이셔츠	 치마	 운동화		 벨트	
 반바지	 바지	 하이힐		 넥타이	
 양복	 원피스	 양말			
쓰다		끼다		하다	
 안경	 장갑	 목걸이		 시계	
 모자	 반지	 목도리		 팔찌	
들다		메다			
 핸드백	 백팩 / 배낭	 귀걸이		 S&U Korean Academy Language Centre	